

Міністерство освіти і науки України
Національний університет Чернігівська політехніка
Навчально-науковий інститут Права і соціальних технологій
Кафедра психології і креативних індустрій

СИЛАБУС

Психологія підприємницької діяльності (ВК6)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Поленкова М.В.

(підпис)

«30» серпня 2024р.

Розробник (-): Поленкова М. В., завідувачка кафедри ПКІ, д.е.н., доцент _____
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри психології і креативних індустрій

Протокол від «30» серпня 2024р. №9

Узгоджено з гарантом освітньої програми: _____ Попело О.В.
(підпис)

Тип дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	Курс 3, семестр 6, ОПП «Менеджмент» (бакалаврський) рівня вищої освіти за спеціальністю; 073 – «Менеджмент»
Викладач (-і)	<i>Поленкова Марина Володимирівна, завідувач кафедри ПКІ, д.е.н., доцент</i>
Профайл викладача (-ів)	https://pci.stu.cn.ua/
Контакти викладача	Чернігів, вул. Козацька 1-а, каб. 311. E-mail: m.v.polenkova@stu.cn.ua

1. Анотація курсу.

Предмет вивчення – психологічні закони, механізми та закономірності, психологічні аспекти, що впливають на успішність підприємницької діяльності. Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни: вивчення психологічних чинників успішної підприємницької діяльності; аналіз впливу процесів прийняття рішень та ризику, визначення методів мінімізації ризиків та вивчення стратегій рішення; дослідження впливу стилю лідерства (керівництва), комунікативних навичок, прийомів управлінського впливу; вивчення психологічних аспектів комунікації та співпраці; вивчення психологічних чинників інноваційної діяльності (творчого мислення, стимулювання ідей тощо).

2. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни – підготувати висококваліфікованих фахівців, здатних розуміти і розкривати загальні закономірності, механізми та особливості управлінської діяльності; допомогти ЗВО у виробленні вмінь і навичок керувати людьми, здатності виважено аналізувати будь-які складні ділові ситуації; не боятися новизни рішень, привчитися до постійного самоаналізу та об'єктивного оцінювання своїх вчинків та дій оточуючих людей.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має набути або розширити такі компетентності, передбачені освітньою програмою: Інт. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук; ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); СК 17. Здатність використовувати на практиці навички та вміння в організації заходів, реалізації проектів, в управлінні науковим і творчим колективом.

3. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання (ПРН), передбачені освітньою програмою: Інт. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук; ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами. ПРН 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації. ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

В результаті опанування дисципліни здобувачі повинні

знати: теоретико-методологічні основи психології управління; еволюцію психологічних знань про управління та перспективи їх розвитку; психологічні концепції керівництва; моделі особистісних якостей керівника та стилі управління; соціально-психологічну характеристику організації та групи; особливості взаємодії особистості та організації в управлінні; психологічні основи управління; психологічні аспекти управління трудовими ресурсами в організаціях.

вміти: застосувати здобуті знання в практичній діяльності; вирішувати ситуаційні задачі управлінської діяльності психологічного характеру; керуватися методами психології при проведенні досліджень процесу управління; визначити мету і засоби психолого-управлінського консультування.

4. Пререквізити.

Базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; здатність учитися; здатність до критики й самокритики; креативність, здатність до системного мислення; здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою; знання англійської мови; навички роботи у мережі Інтернет; дослідницькі навички; навички роботи з електронними базами даних наукових інститутів та бібліотек.

5. Обсяг курсу.

Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	20
Самостійна робота	80
Індивідуальне завдання – контрольна робота	
Всього кредитів – <i>вказати кількість кредитів</i>	4

Згідно з відповідними нормативними документами, заняття можуть проводитись в очному, дистанційному або змішаному форматі. В дистанційному режимі заняття проводяться за допомогою системи Microsoft Teams, Wi-Fi і інтернету.

Плани практичних занять та завдання для самостійної чи індивідуальної роботи ЗВО отримують через систему Moodle.

Сторінка курсу в Moodle: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=8132>

6. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Загальні засади психології підприємницької діяльності

Тема 1. Психологія підприємницької діяльності як галузь наукового знання

Предмет, мета та завдання курсу «Психологія підприємницької діяльності». Місце дисципліни у системі соціально-психологічних та економічних знань. Розуміння підприємництва як виду економічної діяльності. Історія розвитку поглядів підприємницьку функцію. Критерії виділення підприємництва самостійний вид економічної активності: ризик, інноваційність, психологічні особливості суб'єкта, відповідальність за всіма видами ризику, володіння і розпорядження власністю, автономність діяльності. Підприємець та менеджер. Підприємець та винахідник. Психологічні моделі підприємництва. Психоаналітичний підхід – «реактивна модель підприємництва» К. де Фріза. Когнітивний підхід - трифакторна модель підприємницької поведінки К.-Е. Вернеріда. Соціодинамічний підхід – концепція підприємницької події А. Шапіро та Л. Сокола.

Тема 2. Психологічні ознаки підприємництва

Поняття підприємництва та підприємця. Підприємець як суб'єкт діяльності. Сфери діяльності підприємця. Види підприємництва та їх характеристика і особливості здійснення. Соціально-психологічні аспекти сучасного підприємництва. Поняття підприємницької активності. Види підприємницької активності. Лідерство в підприємницькій діяльності. Особливості міжособистісної взаємодії в підприємницькій діяльності. Проблема ризику в підприємницькій діяльності, його функції та види. Особливості ситуацій невизначеності. Інноваційна поведінка. Творчість та креативність в підприємстві.

Тема 3. Психологічні особливості підприємницької діяльності

Психологічні чинники підприємницької діяльності. Підприємницька діяльність як стратегія життєвої адаптації. Психологічно важливі особливості змісту підприємницької діяльності. Цілі підприємницької діяльності. Мотиваційні регулятори. Автономність діяльності як основний принцип функціонування та його психологічне наповнення. Специфіка підприємництва як виду економічної діяльності та його порівняння із найманою працею. Сприйняття підприємництва суспільною свідомістю.

Змістовий модуль 2. Особистість в центрі підприємницької діяльності

Тема 4. Психологія особистості в підприємницькій діяльності

Особистість як ключова постать в підприємницькій діяльності. Психологічні риси «ідеального підприємця». Дослідження психологічних особливостей підприємців: мотивації досягнення, локусу контролю, прийняття рішень, схильності до ризику, ціннісних

орієнтацій. Стресостійкість та завадостійкість підприємців. Типологічні особливості особистості підприємця. Типологія підприємців.

Соціально-психологічні дослідження підприємництва: ставлення до ризику та конкуренції, взаємодія та відносини з партнерами по бізнесу, співробітниками, клієнтами, чиновниками. Соціальні настанови до праці. Ставлення до економічних результатів діяльності. Задоволеність підприємницькою діяльністю та чинники її формування.

Тема 5. Психологія підприємницького потенціалу

Поняття підприємницького потенціалу. Важливість розвитку підприємницького потенціалу для індивіда та суспільства. Основні компоненти підприємницького потенціалу: знання та компетенції, мотивація та цілі, творчість та інноваційність. Фактори впливу на розвиток підприємницького потенціалу. Вплив освіти, культури, середовища та особистісних рис підприємця на розвиток підприємницького потенціалу. Визначення та вимірювання підприємницького потенціалу. Тестування, самооцінка, аналіз інтересів. Стратегії розвитку підприємницького потенціалу: самоосвіта, саморозвиток.

Перешкоди на шляху розвитку підприємницького потенціалу.

Тема 6. Психологічні основи ефективності підприємницької діяльності

Поняття ефективності підприємницької діяльності. Психологічні аспекти успішності. Умови ефективності підприємницької діяльності. Вплив особистісних якостей підприємців на підприємницький успіх. Вплив мотивації на ефективність підприємницької діяльності.

Способи досягнення успіху в підприємницькій діяльності. Психологічні аспекти прийняття рішень. Етапи вироблення управлінських рішень. Фактори, що перешкоджають успіху підприємницької діяльності, і їх усунення.

Тема 7. Психологічні аспекти організації праці підприємця

Стрес в підприємницькій діяльності, причини виникнення та вплив на підприємця. Основи стрес-менеджменту. Тайм-менеджмент: сутність та необхідність в підприємницькій діяльності. Функціональні стани підприємця та їх вплив на підприємницьку діяльність. Техніки стресостійкості та зняття виробничого стресу.

Тема 8. Дослідження особистості підприємця та характеристик підприємницької діяльності

Вивчення мотивації підприємницької діяльності. Методика «Мотиваційний профіль» Ш.Річі та П.Мартіна. Вивчення особистісних переваг та обмежень підприємців. Методика «Ви самостійно». Визначення психологічних особливостей особистості підприємця. Діагностика здібностей до переконання в процесі продажу. Рольова гра «Продаж kota в мішку». Визначення основних підходів до вивчення особистості підприємця. Визначення психологічних бар'єрів до підприємницької діяльності. Діагностика бар'єрів до підприємницької діяльності (тест самоперевірки О. Ермолаєвої). Вивчення ставлення до грошей у підприємців. Методика Е. Фарнема.

Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1. Загальні засади психології підприємницької діяльності
Тема 1. Психологія підприємницької діяльності як галузь наукового знання
Тема 2. Психологічні ознаки підприємництва
Тема 3. Психологічні особливості підприємницької діяльності
Змістовий модуль 2. Особистість в центрі підприємницької діяльності
Тема 4. Психологія особистості в підприємницькій діяльності
Тема 5. Психологія підприємницького потенціалу
Тема 6. Психологічні основи ефективності підприємницької діяльності
Тема 7. Психологічні аспекти організації праці підприємця
Тема 8. Дослідження особистості підприємця та характеристик підприємницької діяльності

Тематика самостійної роботи

Навчальним планом передбачено виконання індивідуальних завдань у вигляді самостійної роботи, під час вивчення основних теоретичних результатів, способів взаємодій і взаємовпливів людей (суб'єктів), відбувається формування професійних компетентностей у ЗВО та розвиток автономності у застосуванні сучасного наукового інструментарію.

З кожним здобувачем на початку семестру визначається тема індивідуального завдання, відповідно до обраного напрямку наукового дослідження для детального аналізу. Робочим планом передбачено виконання контрольної роботи.

Контрольна робота є важливим засобом у засвоєнні знань. Мета індивідуальної роботи полягає у формуванні гнучкого мислення у здобувачів, активації дивергентного мислення. Самостійна робота, включає творчі завдання, що стимулює студентів досліджувати різні можливості та генерувати нові ідеї.

1. Психологічні чинники успішного підприємництва: як особистісні якості впливають на бізнес-рішення?

2. Поведінкова економіка в підприємстві: як когнітивні упередження впливають на управлінські рішення?

3. Психологія ризику в підприємстві: чому деякі підприємці готові йти на більші ризики, ніж інші?

4. Емоційний інтелект і його роль у побудові успішних бізнес-відносин.

5. Психологічні аспекти прийняття рішень у кризових ситуаціях: як підприємці справляються з невизначеністю?

6. Вплив підприємницького середовища на мотивацію та психологічний стан засновників бізнесу.

7. Психологічний профіль підприємця: якими рисами потрібно володіти успішні підприємці?

8. Баланс між особистим життям і роботою: як підприємці долають професійне вигорання?

9. Як стрес і невдачі впливають на психічне здоров'я підприємця та його здатність до відновлення?

10. Психологія лідерства у підприємстві: як підприємці будують команди та ведуть за співробітників?

7. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання знань ЗВО здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”, погодженого вченою радою НУ “Чернігівська політехніка” (протокол № 6 від 31.08.2020 р.) та введеного в дію наказом ректора НУ “Чернігівська політехніка” від 31.08.2020 р. №26.</p> <p>Навчальним планом передбачено складання екзамену, здобувач вищої освіти може набрати до 60-75 % підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40-25 % підсумкової оцінки – на екзамені.</p>
<p>Вимоги до контрольної роботи</p>	<p>Метою контрольної роботи є перевірка засвоєння здобувачами вищої освіти відповідних теоретичних знань та вмінь самостійно планувати, проводити і коментувати наукові дослідження.</p> <p>Написання контрольна роботи оцінюється за критеріями: відповідна форма, грамотність, логічно-послідовне викладення матеріалу, охайність, науковість, достатня кількість дослідженої літератури, достатній обсяг та пропорційність структурних частин роботи.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Робота на практичному занятті оцінюється у балах за наступними критеріями:</p> <p>5 балів – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.</p> <p>4 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.</p> <p>3 бали – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.</p> <p>1-2 балів – здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.</p> <p>0 балів – здобувач не готовий до практичного заняття.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання в повному обсязі індивідуальних практичних завдань і завантаження їх в систему управління навчанням Moodle. Своєчасне виконання контрольної роботи, завантаження в систему Moodle. Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати здобувачу для допуску до екзамену, за результатами поточного і проміжного контролю, складає 30 балів.</p>

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форми контролю		Кількість балів	
1	Поточний контроль за результатами виконання індивідуальних робіт на практичних заняттях (8 завдань по 5 балів за кожне: 1 бал за своєчасність виконання, 2 бали за правильність виконання, 1 бал за захист роботи, 1 бал за якість оформлення)	0...	40
2	Проміжний контроль (2 тестування або написання есе, кожне по 10 балів)	0...	20
3	Виконання контрольної роботи (1 бал своєчасність здачі, 1 бал відповідність оформлення вимогам, 1 бал відвідування консультацій, 7 балів правильність виконання роботи)	0...	10
Усього поточний і проміжний контроль		0...	70
Семестровий контроль (Екзамен)		0...	30
1	Теоретичне питання №1	0...	10
2	Практичне завдання №1	0...	10
3	Практичне завдання №2	0...	10
Разом		0...	100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (екзамен)
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
66-74	D (задовільно)	задовільно
60-65	E (достатньо)	
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання

8. Політики курсу.

Загальна політика курсу

Відвідування навчальних занять у відповідності до затвердженого розкладу є обов'язковим для здобувачів вищої освіти. У випадку пропуску занять здобувач повинен відпрацювати пропущене заняття відповідно до розкладу відпрацювань, затвердженому на кафедрі за наявності відповідного розпорядження деканату. Консультації відбуваються в аудиторіях університету/онлайн у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ Чернігівська політехніка .

Вільне відвідування занять передбачає можливість вільного відвідування здобувачем вищої освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу. Відвідування інших видів навчальних занять: практичних або семінарських занять (крім консультацій), є обов'язковим, якщо самостійне їх виконання є неможливим. Надання дозволу на вільне відвідування занять регламентується [Порядком надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ Чернігівська політехніка http://surl.li/cxzpv](http://surl.li/cxzpv).

Під час проведення контрольних заходів здобувачам вищої освіти не дозволяється користуватися засобами зв'язку, пристроями зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації (мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками і т.п.) друкованими або

рукописними матеріалами, іншими засобами, предметами, приладами, що не передбачені процедурою оцінювання знань.

Семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться під час сесії. Екзамен, який складається з 3 завдань (по 10 балів максимум за кожне), є обов'язковим елементом семестрового контролю знань для ЗВО, які претендують на оцінку добре або відмінно.

Якщо відповідь повна і зміст відповіді здобувача повністю відповідає сутності поставленого запитання, можна отримати від 26 до 30 балів. В тому випадку, коли ЗВО виконує всі завдання без грубих помилок, можна отримати від 20 до 25 балів. Якщо при виконанні завдань здобувач допускає грубі помилки, і всі запитання вирішені більш, ніж на половину, можна отримати від 15 до 19 балів.

Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки з екзамену. Якщо здобувач виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто задовільно), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Здобувачам вищої освіти, які під час семестрового контролю одержали незадовільні оцінки (в тому числі й ураховуючи неявку на екзамен без поважних причин) з дисциплін, сумарний обсяг яких не перевищує 20 кредитів, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість. На ліквідацію академічної заборгованості виноситься весь обсяг теоретичного матеріалу. Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. (Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ "Чернігівська політехніка" <http://surl.li/afvkw>).

Політика академічної доброчесності

Політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на Кодексі академічної доброчесності НУ Чернігівська політехніка <http://surl.li/dqptz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; посилення на джерела інформації в разі використання, тверджень, відомостей. Списування під час тесту, екзамену, оформлення самостійної роботи заборонені. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності як повторне проходження оцінювання результатів їх навчальної діяльності. На початку семестру здобувач повинен ознайомитися з Кодексом академічної доброчесності НУ Чернігівська політехніка, переглянути презентацію, яка розташована на сторінки кафедри <https://pci.stu.cn.ua/akademichna-dobrochesnist-2/> і пройти опитування <https://pci.stu.cn.ua/opytuvannia/>.

Політика дедлайнів

Здобувач зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю можливих балів.

За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Згідно Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ "Чернігівська політехніка" результати оцінювання знань під час семестрового контролю, оцінювання практик та атестації, а також при визнанні результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті можуть бути оскаржені здобувачами вищої освіти (<http://surl.li/afvkw>).

Апеляція щодо процедури проведення та об'єктивності оцінювання подається особисто здобувачем вищої освіти через загальний відділ Університету на ім'я ректора Університету не

пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки. Розгляд апеляційних заяв здійснюється апеляційною комісією в триденний термін від дати надходження апеляційної заяви. На засіданні апеляційної комісії може бути присутній науково-педагогічний працівник, який приймав екзамен (залік), голова (член) предметної комісії з визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті або голова екзаменаційної комісії (у разі апеляції на результати оцінювання атестації). Він має право давати обґрунтовані пояснення здобувачу вищої освіти та членам апеляційної комісії щодо відповідності виставлених балів затвердженим критеріям оцінювання.

Політика неформальної та/ або інформальної освіти

У відповідності до положення Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ Чернігівська політехніка <http://surl.li/dkfw> для визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті розпорядженням директора навчально-наукового інституту (декана факультету) створюється предметна комісія.

Предметна комісія приймає рішення про зарахування здобувачу даного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку здобувачу зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених даним освітнім компонентом, здобувачу зараховуються окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти за даною спеціальністю з освітніх компонент, спрямованих на отримання відповідних компетенцій можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до Порядку визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ Чернігівська політехніка <http://surl.li/dkfw> шляхом співставлення отриманих програмних результатів навчання та компетентностей.

Політика користування мобільними телефонами / планшетами / ноутбуками

Користуватися мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками під час проведення навчальних занять здобувачам вищої освіти дозволяється лише за погодженням викладача.

Прохання до здобувачів протягом занять тримати мобільні телефони переведеними у беззвучний режим, оскільки дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та мобільні телефони не можуть використовуватися під час проведення поточного, проміжного та семестрового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень

До системи оцінювання можуть включатися також заохочувальні додаткові бали – до 10 балів, за окремі види самостійної роботи здобувачів (участь у наукових конференціях та наукових конкурсах, публікація тез доповіді чи наукової статті тощо).

Політика використання технологій штучного інтелекту

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, GPT, DALL-E тощо) оголошується викладачем на початку курсу. Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику університету щодо плагіату. Навчальні роботи мають бути оригінальними - результатом власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображати творчі рішення, прийняті автором під час створення твору. Учасники освітнього процесу, які використовують технології ШІ у своїй освітній та науковій діяльності, несуть відповідальність за точність, цілісність і оригінальність своїх наукових, навчальних робіт, за будь-який неточний, упереджений, образливий, неетичний контент, незалежно від того, чи створений він автором роботи, чи ШІ. Заборонено використовувати технології ШІ під час екзамену. Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності. (Кодекс академічної доброчесності Національного університету

Чернігівська політехніка (нова редакція) <http://surl.li/dqptz>). Будь-яке використання штучного інтелекту не повинно порушувати політику університету щодо академічної доброчесності.

Комунікація з викладачем

Для оперативної комунікації з викладачем щодо змістовних та організаційних питань з курсу рекомендується використовувати чатом в системі MS Teams у робочий час. Використання інших засобів комунікації (корпоративна електронна пошта; соціальні мережі Telegram, Viber, що прив'язані до особистого номеру телефону викладача) допускається, але відповідь може бути надана з затримкою. Перед тим, як надсилати викладачу питання, рекомендується перевірити чи не міститься відповідь на питання в тексті силабусу або серед матеріалів курсу (наприклад, у відповідній команді курсу в системі MS Teams); звернутися з питанням до одногрупників, які можуть знати необхідну інформацію

9. Рекомендована література

1. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В., Воскобоєва О.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Психологія підприємництва та бізнесу: навчальний посібник. Київ: Держ. ун-т телекомунікацій, 2019. - 257с.
2. Карамушка Л.М. Худякова, Н.Ю. Мотивація підприємницької діяльності. Київ-Львів : Сполом, 2011. 208 с.
3. Кулаковський Т.Ю., Кулаковська, О.Г. Підприємницькі наміри як передумова підприємницької діяльності. Наука і освіта. 2016. № 5. С. 194–200.
4. Москаленко В.В. Підприємництво як предмет дослідження економічної психології. Актуальні проблеми психології. 2003. Том 1. Вип. 11. С. 17–20.
5. Москаленко В.В., Сила Т.І. Підприємливість як творчість. Актуальні проблеми психології. 2018. Том 1, Вип. 48. С. 38–45.
6. Пачковський Ю.Ф. Психологія підприємництва. Київ : Каравела, 2006. 408 с.
7. Сердюк О.А. Психологічні чинники ефективної підприємницької діяльності особистості. Науковий вісник ХДУ Серія Психологічні науки. № 2 (2022). С. 41-47
8. Cooper D., Peake W., Watson W. Seizing opportunities: The moderating role of managerial characteristics on the relationship between opportunity-seeking and innovation efficacy in small business. Journal of Small Business Management. 2016. No 54. P. 1038–1058.